

Social- og boligminister Pernille Rosenkrantz-Theils talepapir

Anledning	Besvarelse af samrådsspørgsmål A-C
Dato / tid	Torsdag d. 23. februar kl. 14.15-15.15
Sted	Christiansborg
Talens varighed	Ca. 15 minutter
Talens formål	Samråd
Publikum og programpunkt	SOU

Samrådsspørgsmål A

"Vil ministeren redegøre for, hvorfor regeringen op til jul 2022 foreslog at bruge midler afsat til handicapområdet på finansloven for 2022 til ekstra vinter- og julehjælp, jf. pressemeddelelse fra ministeriet af den 21. dec. 2022."

Samrådsspørgsmål B

"Vil ministeren redegøre for, om SVM-regeringen vil leve op til allerede indgåede aftaler på handicapområdet fra finansloven for 2022 og dermed på ny invitere til forhandlinger om udmøntning af midlerne bl.a. i forlængelse af evalueringen på det specialiserede socialområde?"

Samrådsspørgsmål C

"Vil ministeren redegøre for, hvilke planer regeringen har på handicapområdet – udover den tidligere S-regerings forslag om en specialeplan uden særlige forpligtelser for kommunerne?"

Det talte ord gælder

[Indledning]

Tak for spørgsmålene og muligheden for at drøfte regeringens ambitioner på handicapområdet.

Som statsministeren sagde i sin åbningstale, så skal borgere med handicap kunne mærke, at vi har et velfærdssamfund. Og der er altså et stykke vej igen. I det her samråd vender vi nogle af de spørgsmål, der er på handicapområdet.

Men jeg vil gerne sige, at jeg mener, at det er noget, der skal fylde rigtig meget i den her valgperiode, fordi der er lang vej hjem.

Og hvis man skulle være i tvivl om, at der er lang vej hjem, så kan man bl.a. læse den tråd, der var på min Facebook-profil i forbindelse med, at jeg som ny minister lagde ud og spurgte til input på området.

Jeg har været væk fra området tre-et-halvt år og vender tilbage og siger, hvordan stikker snablen ned i, hvordan står det til lige nu? Så hvis man mangler historier på, hvordan det står til, så vælter det ind med historier der

Altså personlige beretninger om et system, der møder borgerne med mistillid, hvor rigtig mange borgere føler sig stavnsbundet til den kommune, de bor i. Hvor der er rigtig store problemer med overgangene fra ung til voksen, som ordførerne også er inde på, og i øvrigt også fra voksen til ældre, hvis jeg må lægge til. Der er rigtig store vanskeligheder på handicapområdet, og hvis man skal gå lidt analytisk til værks, hvorfor er det så, at vi har haft et sundhedsområde, altså et somatisk sundhedsområde, som har bygget oven på sig selv de sidste tusinde år, hvor man har forfinet og udviklet og videregjort, og gjort det typisk også i fællesskab med hinanden, man har tilmeldt samme sprog, nemlig latin, på tværs af landegrænser, og har på den måde kunne forfine maskerne i det sikkerhedsnet, man har på sundhedsområdet.

På skoleområdet det samme, altså siden oprettelsen af University of Oxford i England, så har man i den vestlige verden forfinet og puttet ovenpå, videreudviklet og gjort op

med uddannelsesområdet, og i øvrigt også, hvor lande har ladet sig at inspirere hinanden.

Altså vi skal jo ikke mere end nogle årtier tilbage, før det man gjorde med borgere med handicap, det var, at man sendte dem ud på nogle øer, og så smed man nøglerne til færgen væk, eller hvad man nu gjorde, altså det er jo fuldstændig horribelt, hvis man går ikke særlig lang tid tilbage i historien og ser i hvor lille et omfang man overhovedet havde en handicappolitik, som vi i dag ville anerkende som en handicappolitik.

Så hvis man skal gribe lidt analytisk til, hvordan kan vi have så relativt store forskelle, altså med fejl og mangler, fordi dem kender vi jo også både på skoleområdet og på sundhedsområdet, det er jo langt fra fordi alt er perfekt, men sammenligner man med socialområdet, så er de to andre områder jo fantastisk godt kørende, og så kigger man ind på socialområdet og tænker, oh my osv., fordi vi mangler fundamentale kvalitetsstandarder, vi mangler uddannelseskrav, vi mangler specialeplanlægning, vi mangler systematik, vi mangler viden, vi mangler data, vi mangler erfaringer, vi mangler alle mulige andre ting, og det er dén saks, de mange historier vidner om, og som jo også gør, at man som borger, hvis man får et barn med handicap, og hvis man nu ikke har været så meget i kontakt med sit velfærdssamfund, andet end når man skulle melde ungerne i skole, i daginstitutioner eller de gange man har været på hospitalet, så har man en forventning om et meget velsmurt maskineri, og så får man et barn med handicap, og så bliver man faktisk en anelse rystet over, hvordan virkeligheden så ser ud i det, der skulle være et af verdens bedste velfærdssamfund, fordi det så slet ikke har den standard, man på en eller anden måde som borger, kunne have forventning om.

Der er altså nogle helt grundlæggende problemer og det er det, der er opgaven, det er at få dem frem, hvor de er i dag, på tværs af både handicap og meget store dele af socialområdet, og så få dem flyttet hen et sted, hvor vi kan være det bekendt, og hvor der er en sammenlignelighed med de andre velfærdsområder.

Det er jo ikke meningen med vores velfærdssamfund, at det er den opfattelse, og det man skal møde, som man møder i dag på handicapområdet. Derfor er det også rigtig vigtigt, efter min mening, at både den tidlige regering og den nuværende regering, ligger så meget vægt på at komme videre med det her område.

[Spm. C: Regeringens planer på handicapområdet]

Altså, jeg har så valgt at svare lidt omvendt, det vil sige spørgsmål C først, i forhold til planerne på samrådsspørgsmålet

Og der bemærker jeg, at spørgeren har en præmis om, at vi blot viderefører den *"tidligere S-regerings specialeplanlægning uden særlige forpligtelser for kommunerne."*

Det synes jeg jo er lidt tidligt at konkludere på i spørgsmålet - vil jeg gerne sige.

[Specialeplanlægning]

I al beskedenhed har jeg selv som socialordfører stået fadder til idéen om en specialeplanlægning på socialområdet og handicapområdet. Og har i øvrigt også gennemført det på undervisningsområdet, der jeg sad der i forhold til specialeundervisning.

Og når vi optaget af specialeplanlægning og specialiseret hjælp, så er det jo fordi, at en del af de borgere vi taler om har meget komplekse problemstillinger. Og hvis vi bare tager almengruppen af børn på skoleområdet, så har vi jo knap 4.000 regler for, hvordan vi skal undervise dem.

Det er så måske lige over kanten. Vi kunne nok klare os med lidt færre regler. Men når vi taler om det her område, så taler vi om noget, hvor kvalitetsstandarderne ikke er der. De findes simpelthen ikke. Og det vil sige, at det kan godt være, at vi skal gå fra de der knap 4.000 regler på skoleområdet til 100 eller 20.

Det må min gode kollega Mathias Tesfaye finde ud af. Men på handicapområdet er det så nok en god idé, at vi indfører nogle kvalitetsstandarder. Og det vil sige, at der er manøvren en anden. Og jeg vil sige i forbindelse med, at vi skal tale specialeplanlægning, der er jo simpelthen et spørgsmål om, at tilbuddet skal bygge på den nyeste viden. Og så i øvrigt selvfølgelig, at de mennesker, der arbejder på området, også har fået den uddannelse, der skal til i videre udstrækning end det tilfældet i dag.

Og som det jo fremgår af regeringsgrundlaget, skal vi være bedre til at udnytte den ressource, som mennesker med handicap er i vores samfund.

Det er mig fuldstændig komplet ubegribeligt, at så mange mennesker med handicap har et stort ønske om at få et arbejde. Og vi hører virksomheder sige, at der mangler arbejdskraft i Danmark, og så lykkes det så alligevel åbenbart ikke for borgere med handicap at kunne komme ind i de jobs. Det tror jeg, at vi kan gøre rigtig meget bedre, og det er noget af det, vi har forpligtet os på at kigge på i forbindelse med handicapområdet i regeringsgrundlaget.

Så bare for at sige, at jeg mener jo ikke kun, at vi taler specialeplanlægning. Der er også nogle andre ting, der skal lægges til det i forhold til, hvad der skal til. Der er simpelthen for mange, der står uden job og uden at være en del af uddannelsessystemet.

Samtidig peger DH på – med udgangspunkt i en analyse fra VIVE – at 49.000 er ledige med et selvopfattet handicap, som er klar til at tage et arbejde. Nogle på fuld tid på almindelige vilkår, mens andre kan arbejde fem timer om ugen med noget støtte. Nogle har for eksempel et synligt og fysisk handicap, imens andre har et psykisk og usynligt handicap.

Fælles for dem er, at de har et stærkt ønske om at komme ind og bidrage på arbejdsmarkedet med det, de kan.

Det mener jeg simpelthen er et problem, vi kan og skal løse.

[Handlingsplan for uddannelse og beskæftigelse]

For at lægge lidt oven i det med specialeplanlægningen, så vil regeringen udarbejde en handlingsplan med det formål at skabe muligheder for mennesker med handicap.

Hvor vi bl.a. vil sætte mål for, at flere med handicap ud på arbejdsmarkedet, og se på muligheder for at skabe mere fleksible uddannelsesveje, også for studerende med handicap.

Det er jo ikke fordi vi fra regeringens side har alle løsninger. Altså når vi taler om noget, hvor de to andre velfærdsområder har tusindårige udviklinger bag sig, så tror jeg man skal være lige lovlig koldhøne, hvis man siger vi

bare har alle svarene på, hvordan vi så kommer derhen og socialområdet kan det samme.

Vi skal i gang, og det mener jeg vi skal - alle i fælleskab. Folketingets parti er bredt, og ikke bare i regeringen, og i øvrigt også sammen med de interessenter, der er på området. Og så skal det selvfølgelig involvere flere ministerier end blot mig eget. Næmlig også Beskæftigelsesministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet, hvor vi skal drøfte sammen med bruger- og fagorganisationer, hvordan vi kommer videre.

[Forenkling af reglerne for visitation til hjælpemidler]

Regeringen ønsker at forenkle reglerne for visitation til hjælpemidler, også noget som jeg mener er helt vildt vigtigt, så borgerne oplever øget tilgængelighed, mindre ventetid og meget mere smidig visitation.

Og hvis jeg skal komme med et billede på, hvor håbløst gammeldags jeg synes det er. Hvis man i dag får stjålet en cykel - det er der nogle af os der bor i København, der har prøvet enkelte gange i vores tilværelse. Så logger man ind på en app, skriver tingene ned som man skal, og 24-48 timer senere er pengene leveret på ens konto.

Altså de forsikringselskaber har jo fanget, at der er et eller andet trade-off mellem kontrol og mistillid på den ene side. Og så at det jo koster, og det derfor ender med at være dyre med kontrol og mistillid. End bare at udbetale pengene og så lave en stikprøvekontrol.

Der er et eller andet, efter min mening, håbløst umoderne ved, at vi ikke kan finde ud af at levere en stor del af den service, der er i vores velfærdssamfund. På lige så smidig vis som det forsikringselskaberne er gået over til henover den sidste 20-årige periode

Ja, så der er jo et eller andet i at lade os inspirere af, hvordan de gør og overveje om vi bruger ressourcerne rigtigt.

Jeg så en sag her for nylig, hvor jeg sad og gennemgik, hvordan de visiterede, hvor man jo simpelthen er inde og visitere til, om der er ekstra vask forbundet med at have et barn med det og det handicap. Og om man så skal have nogle bestemte typer af underlag i forhold til sengevædning

Altså, jeg ved godt hvad en djøffer eller en sagsbehandler koster i timen. Og det vil sige, at det godt nok ikke er meget

tid man skal bruge på at sidde og gøre de ting op, før sagsbehandlingen er væsentligt dyrere end at udbetale pengene på det glatte ansigt.

Her i Folketinget har vi jo for mange, mange år siden fundet ud af at gøre det med vores eget vederlag. Altså fordi der er det jo simpelthen sådan, at man i gamle dage fik penge på bong, så at sige. Og så gik man over til, at vi får det der ekstra omkostningstillæg ved siden af, simpelthen i erkendelse af, at det vil fjerne nogle af de store frustrationer, mennesker med behov for hjælpemidler oplever i dag.

Det vil fjerne nogle af de store frustrationer, mennesker med behov for hjælpemidler oplever i dag.

[Spm. B.: Om regeringen vil leve op til FL22]

Og så i forhold til spørgsmål B, om regeringen vil leve op til finansloven for 2022, de aftaler der er blevet indgået der, og en redegørelse for det.

Så skulle FL22 udmøntes ved bl.a. to lovforslag.

Og så kom der et folketingsvalg, der kom i vejen, og det betød, at lovforslaget om *hurtigere og mere fleksibel hjælp til mennesker med hastigt fremadskridende sygdomme*, der blev fremsat i oktober sidste år, det bortfaldt. Dette lovforslag har vi på lovprogrammet til fremsættelse Mar I - altså i begyndelsen af marts i år, i stedet for

Og i forhold til *lovforslaget om udvidelse af ordningen med varsling ved kommunernes afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp*, som ordføreren også refererede sig og spurgte til, så blev DUT-forhandlingerne, som det så mundret hedder – til dem der ser med, så er det forhandlingerne mellem kommuner og stat om priserne – ikke gennemført. Det vil sige, at som tingene står lige nu, ser det ud til ændringen gennemføres inden for den afsatte økonomi.

Men pengene er jo sat af og ministeriet fortsætter forhandlingerne med KL, i forhold til at få afklaret, hvilken økonomi der så forbundet til det her forslag. Derfor afventer fremsættelsen, og jeg kan ikke sige nu på hvilket tidspunkt vi kommer til at fremsætte det

Men den bekendtgørelsesændring, der sikrer borgere med en hjælperordning får flere aktive hjælpertimer fremfor rådighedstimer trådte i kraft 1. januar 2023. Så den er altså udmøntet og er trådt i kraft.

[Spm. A: Finanslovsmidler til ekstra vinter- og julehjælp]

Endelig er der udmøntningen af midlerne til specialeplanlægning, som vi i regeringsgrundlaget har bekræftet, at vi vil gennemføre. Og som ordførerne selvfølgelig vil blive indkaldt til forhandlinger om.

Og det var faktisk fordi, at de forhandlinger ikke blev afsluttet, og de penge stod og blinkede op mod årsskiftet. Og det vil sige, det var et spørgsmål om, om pengene skulle ryge tilbage og ikke blive udmøntet overhovedet, eller om vi skulle finde noget andet at bruge dem på fra det år. Altså det vil sige, der er jo igen penge i år til området.

Og det vil sige, det var et spørgsmål om, hvis man må være så fri at sige, om pengene skulle falde tilbage i den store kasse, eller om vi skulle bruge dem til noget andet fornuftigt, nu det ikke var lykkedes at lande en aftale inden valget.

Og der derfor ikke var lovhjemmel til at udbetale dem til specialeplanlægning, fordi det lå der jo simpelthen ikke aftaler og lovgivning omkring.

Og derfor kan man sige, at jeg er faktisk ret glad for, at vi foretog den prioritering, fordi de ellers ville være røget tilbage i den store kasse, og jeg synes jo, det er fornuftigt at bruge dem til nogen, der står og mangler penge, nu vi ikke havde grundlag for at bruge dem på det andet. Og så vil jeg sige, at det har ikke nogen som helst betydning for, at der er de midler, der er i 2023 i forhold til det specialiserede område, og derfor har vi uforandret også den økonomi at arbejde med i forhold til det aftaleværk, der skal laves.

Men jeg synes, vi har rigtig meget arbejde foran os, og jeg glæder mig til samarbejdet omkring det. Og tak for anledningen til at drøfte her.